

9. Izkaz podeljenih dovolil naj pregledovalna komisija priobči pristojnemu političnemu okrajnemu oblastvu, katero naj ga po okraji razglasi in vsegdar v razvidnosti ima.

10. Gospodar žebca, za katerega je prejel dovolilo, ima dolžnost, za vsako kobilo, na katero ga je spustil, brž po prvem skoku izročiti gospodarju kobile (po posebnem obrazcu narejeni) spustni listič, v katerem je dostaviti tudi, če jo je žebec še katerikrat pozneje zaskočil, in kedaj.

Spustnino ali skočnino določajo dotičniki, kakor se o njej dogovoré.

Da župan, kakor je v spustnem lističi pristavljeno, na tanko potrdi, kdaj in kako žrebe je kobila storila, to se priporoča zlasti tudi z ozirom na določilo §. 8, lit. g) postave od 16. aprila 1873 (drž. zak. št. 77) o izbiranju konj za vojstvo.

11. Gospodar žebca, za katerega ima dovolilo, je dolžan po obrazci, za to odločenem, za tisti čas dotičnega leta, v katerem je čas kobile brejiti, pisati v dveh primerkih (eksemplarjih) zaporedoma natančen spustni vpisnik o vseh kobilah, na katere je spustil svojega žebca, ter po izteku časa za spuščanje en primerek z dovolilnim listom vred po županstvu poslati političnemu okrajnemu oblastvu, drugi primerek pa sam za svojo rabo hraniti, da bode mogoče poizvedeti za žebeta. Politično okrajno oblastvo odpravlja spustne vpisnike z dovolilnimi listi na dotično državno (cesarsko) žebčarnico. (Kon. prih.)

Šolske stvari.

Dobrovoljin opomin našim učiteljem o zimskem času.

Misliti smemo, da učitelji naši bodi-si v mestih ali na kmetih dve reči gotovo vedó: 1) da otroci imajo več gorkote v sebi kakor stareji človek, 2) pa je to, da če človek iz pretople sobe pride na mrzli zrak, se lahko prehladi. Prehlajenje pa napravi mnogotere bolezni, največkrat kašelj, gripo, pljučnico, in poslednje čase še tisto grozovito in kužno bolezen v grlu, ki v 2—3 dneh zadavi človeka, posebno otroke, in mu spridi vso kri; zdravniki to bolezen imenujejo difteritis (Rachenbräune); prosti ljudje jej pravijo „nova bolezen“.

Skrb javnega zdravstva se je jela dandanes obratovati tudi na zdravje šolske mladine, posebno v ljudskih šolah, in spominjamo se, da smo brali, da je tudi Kranjski zdravstveni svet to zadevo obravnaval; ali je po njegovih nasvetih v šolah že kaj djansko vpeljanega, ne vemo; to pa vemo, da je v naših šolah večidel velika in zdravju otroškemu jako škodljiva napaka, namreč ta, da se šolske sobe preveč kurijo, in da iz tacihih sob šolska mladina mnogokrat bolezen domu prinese. Hlapci, kateri šolske peči kurijo, navale na enkrat za celi dan drv v peč, naj je zunaj zeló ali malo mrzlo; sobe se malokaterikrat prezračijo po odprtih oknih in vratah, kjer se mladina po 3 ali 4 ure poti, in spotena pride potem na mrzli zrak ali še celó na hud prepih (Zugluft), — in bolezen je narejena.

Stariši izročujejo svojo najljubšo lastnino šolam, pa dobijo bolne otroke domú.

Da se zlasti v sedanjih zdravju nevarnih časih odvrnejo take nesreče, zato opominjamo vse učitelje in jih vljudno prosimo, naj skrbno odvrtačajo presilno kurjavo v šolskih sobah in skrbé za potrebno njih prezračevanje.

Čez 13 stopinj po R. gorkomeru ne bi v nobeni

šolski sobi smelo biti gorkote. Tako mero gorkote le nekoliko vajeni človek brž čuti, ko v sobo stopi; če pa učitelj morebiti nima tacega rahlega občutka, naj daruje šolski sobi gorkomer, ki ne stane veliko čez 1 gold.

Slišali smo o nekem učitelju, kateremu je prvo to, da stopivši v šolsko sobo, dá okna odpreti, in ko se je soba navzela čistega zraka, potem jih dá zapreti.

Tako je prav! Taka šolska soba je zdrava; niti učitelj, niti mladina ne sedi v znoji svojega obraza v šoli, in ni se bati, da iz šole gredé bi se prehladila.

Telovadbo so vpeljali v šolo posebno iz zdravstvenega namena, in šolski vodje in nadzorniki ostro pazijo, ali telovadi mladina. Mi pa jih vprašamo: ali gredó katerikrat pozimi po šolah in opazujejo toploto njihovih sob?

Ker je lože bolezni odvrtačati, kakor že ostale zatreti, zato naj bi ne bil naš opomin klic vpijočega v puščavi!

Politične stvari.

Sloga.

„Slov. Narodu“ se spoljubi, kazati nas v svojih poslednjih številkah svojemu občinstvu kot tiste, ki slogo podirajo. To je že tako njegova navada, da svoje lastne grehe na tuje rame valí. Naše nepremakljivo domoljubje je pa le predobro znano, kakor da bi ga taki manevri osumiti zamogli. Mi smo bili vedno za slogo, mi je nismo razdirali nikoli, toraj lahko preziramo take pisarije. Tudi prav lahko to prenašamo, če nam „Narod“ očita, da „otrobe vežemo“, ker jih noben list toliko vezal ni, ko „Narod“; naj le pomisli, kako je še pred letom, ali še pred pol leta pisal, — tako namreč, da ga nihče več od „Tagblatta“ razločiti ni mogel.

Pa pustimo vse to, bodimo veseli, da je pri vseh Slovencih prodrila srečno naša misel: da brez sloge nič ne opravimo. Ako bi bil „Narod“ nam nasproti vedno tako mirno pisal, kakor zdaj, in posebno, ako bi bil vedno tako odločno naroden, kakor je zdaj, — nikdar ne bi bilo prišlo do tistih burnih besedi med njim in med nami.

Mi bi ne bili domoljubi, kar vendar hočemo biti, ako bi v tem važnem trenutku, ko se tuje nam nemštvo ravno najbolj napenja, vničili našo narodnost in našo bodočnost, — ko bi v tem trenutku iz samoglavnih in strankarskih vzrokov razdirali slogo, katera se je začela — hvala Bogú! — med mislečimi rodoljubi povdarjati.

Ako premislimo, kako lojalno pišejo Nemci o Srbih in Hrvatih v primeri s pisavo o nas, če vidimo, kako drugim Jugoslovanom priznavajo pravico napredovanja in otresenja turškega jarma, — in kako nasprotno nam zanikujejo sedanost in prihodnost, ne moremo trenutek dvomiti o zadnjih namenih, katere z nami imajo, — če vidimo silovite poskušnje, katere se delajo za našo ugonobljenje in ponemčevanje v zadnjem času, ne smemo ne eno minuto dvomiti, da so nas vzeli v svoje kombinacije, in da so nam odkazali vso drugo bodočnost, ko drugim Jugoslovanom: poslednjim samostojnost, nam pa — vtelesenje v „rajh“ po geslu: „deutsch vom Belt bis zur Adria“. Kdor tega še ni sprevidel, ne moremo ga šteti med resne in jasnogledé politikovalce.

Kaj je naša bodočnost? Vsakega rodoljuba najslajše čutilo je — misel in upanje na našo lepšo bodočnost, kakor že Preširen poje: „da bode Kranjcem vreme se zvedrilo, jim milši zvezde, kakor zdaj sijale.“ Slabega